

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO KZ		NR - KZ1 - 2012
	HIGIENICZNE MYCIE I DEZYNFEKCJA RĄK		
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA		DATA 01.10.2018

1. CEL

Celem niniejszej procedury jest zapewnienie prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk w celu zmniejszenia możliwości wystąpienia zakażeń.

2. PRZEDMIOT

Przedmiotem niniejszej procedury jest ustalenie zasad mycia i dezynfekcji rąk.

3. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA

Procedura obowiązuje we wszystkich medycznych KO.

4. TERMINOLOGIA I SKRÓTY

PZJ – Pełnomocnik ds. Jakości.

ZSZ – Zintegrowany System Zarządzania

KO – Komórka Organizacyjna Szpitala

KKO – Kierownik KO

DM – Z-ca Dyrektora ds. Medycznych

NP – Przełożona Pielęgniarek

NEp – Specjalista ds. Epidemiologii

ZKZS – Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych

5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

DM – odpowiada za zatwierdzenie procedury i ogólny nadzór nad nią

PZJ – odpowiada za zgodność procedury z ZSZ

ZKZS, NEp – odpowiadają za merytoryczne przygotowanie i opracowanie procedury

Wszyscy **KKO** odpowiadają za wdrożenie, przestrzeganie i stosowanie przez pracowników niniejszej procedury.

6. OPIS PROCESU

6.1 ZASADY OGÓLNE HIGIENICZNEGO MYCIA I DEZYNFEKCJI RĄK

Mycie rąk eliminuje florę przejściową. **Dezynfekcja** eliminuje florę przejściową i częściowo florę stałą.

6.1.1 Zasady ogólne w higienie rąk .

Należy ;

- Utrzymywać krótkie paznokcie
- Nie nosić sztucznych paznokci – tipsów
- Nie lakierować płytek paznokciowych

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO KZ		NR - KZ1 - 2012
	HIGIENICZNE MYCIE I DEZYNFEKCJA RĄK		
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA	DATA 01.10.2018	Strona 2/5
		WYDANIE 4	

- Nie zakładać w pracy pierścionków i obrączki
- Nie wycinać skórek
- Nie pracować w odzieży z długim rękawem, zrezygnować także z noszenia w pracy zegarka lub bransoletki
- Myć ręce bieżącą wodą
- Zmoczyć ręce przed nałożeniem preparatu myjącego
- Myć dokładnie wszystkie powierzchnie rąk szczególną uwagę zwracając na zakończenia palców, kciuki i przestrzenie między palcami
- Splukać dokładnie ręce wodą
- Dokładnie osuszyć ręce przed dezynfekcją.

6.1.2 Stosowanie higienicznego mycia i dezynfekcji rąk

W trakcie opieki nad pacjentem jest 5 momentów (wskaźników), kiedy powinieneś wykonać higienę rąk.

Ręce myjemy wodą z mydłem w przypadku:

1. Widocznego zabrudzenia lub poplamienia krwią lub innymi płynami ustrojowymi,
2. Po skorzystaniu z toalety,
3. W przypadku kontaktu z pacjentem z podejrzeniem lub potwierdzeniem *Clostridium difficile*.

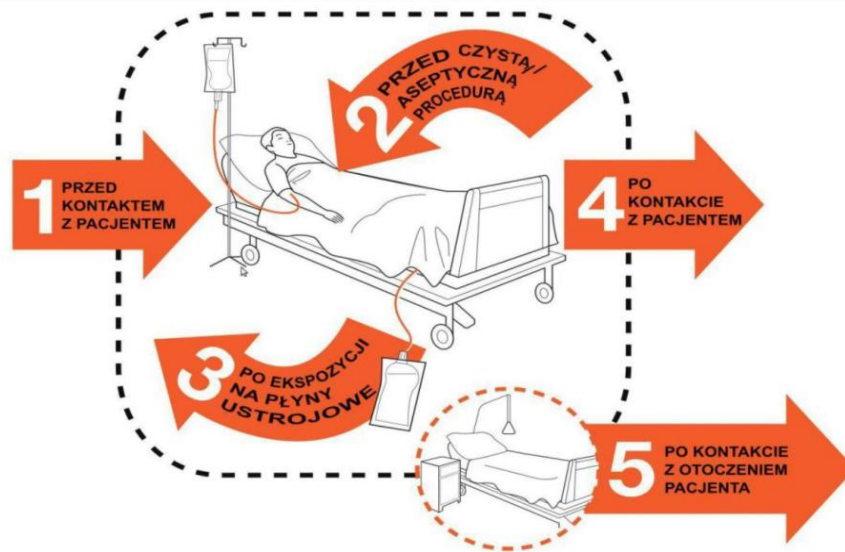
We wszystkich pozostałych sytuacjach, do rutynowej higieny rąk zalecane jest użycie preparatu do dezynfekcji rąk na bazie alkoholu.

Ręce dezynfekujemy :

- Przed i po kontakcie z pacjentem
- Przed czystą aseptyczną procedurą
- Przed obsługą inwazyjnych urządzeń w opiece nad chorym bez względu czy rękawiczki ochronne są używane czy nie
- Po kontakcie z płynami ustrojowymi, wydzielinami, błoną śluzową, naruszoną powłoką skórną lub opatrunkami
- Przechodząc od zakażonej części ciała do innej części ciała chorego
- Po kontakcie z powierzchniami i obiektami nieożywionymi (w tym urządzeniami medycznymi) znajdującymi się w bezpośrednim otoczeniu pacjenta
- Po zdjęciu sterylnych lub nie sterylnych rękawic

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO KZ	NR - KZ1 - 2012
	HIGIENICZNE MYCIE I DEZYNFEKCJA RĄK	Strona 3/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA	DATA 01.10.2018

5 MOMENTÓW HIGIENY RĄK

1	PRZED KONTAKTEM Z PACJENTEM	kiedy? dlaczego?	Wykonaj higienę rąk bezpośrednio przed kontaktem z pacjentem. Dla ochrony pacjenta przed szkodliwymi drobnoustrojami znajdującymi się na twoich dłoniach.
2	PRZED CZYSTĄ/ASEPTYCZNĄ PROCEDURĄ	kiedy? dlaczego?	Wykonaj higienę rąk bezpośrednio przed wykonaniem czystej/aseptycznej procedury. Dla ochrony pacjenta przed szkodliwymi drobnoustrojami, włączając w to własną florę bakteryjną pacjenta, mogąca przemieścić się do pierwotnie jałowych tkanek.
3	PO EKSPOZYCJI NA PŁYNY USTROJOWE	kiedy? dlaczego?	Wykonaj higienę rąk bezpośrednio po ekspozycji na płyny ustrojowe (po zdjęciu rękawiczek). Dla ochrony siebie i środowiska szpitalnego przed szkodliwymi drobnoustrojami pacjenta.
4	PO KONTAKCIE Z PACJENTEM	kiedy? dlaczego?	Wykonaj higienę rąk po kontakcie z pacjentem i jego najbliższym otoczeniem. Dla ochrony siebie i środowiska szpitalnego przed szkodliwymi drobnoustrojami pacjenta.
5	PO KONTAKCIE Z OTOCZENIEM PACJENTA	kiedy? dlaczego?	Wykonaj higienę rąk po bezpośrednim kontakcie z przedmiotami z najbliższego otoczenia pacjenta zaraz po jego zakończeniu - nawet, jeśli nie miałeś kontaktu z pacjentem. Dla ochrony siebie i środowiska szpitalnego przed szkodliwymi drobnoustrojami pacjenta.

Przetłumaczono za zgodą wydawcy (zgoda ID: 124858 wydana dla Aleksandry Mączyńskiej Galway University Hospital - 28/10/2013)
 Źródło: Geneva, World Health Organization "Your 5 Moments for Hand Hygiene". May 2009.
 URL: http://www.who.int/gpsc/5may/tools/training_education/slides/en/index.html . Accessed 31/10/2013.

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO KZ		NR - KZ1 - 2012	
	HIGIENICZNE MYCIE I DEZYNFEKCJA RĄK			Strona 4/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA		DATA 01.10.2018	WYDANIE 4

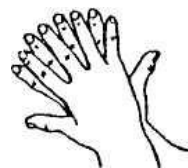
6.2 TECHNIKA MYCIA I DEZYNFEKCJI RĄK

W każdym przypadku mycia i dezynfekcji rąk polecana jest technika wg Ayliffe (przedstawiona poniżej), w której przetarte są wszystkie powierzchnie rąk. Każdy z sześciu przedstawionych ruchów należy wykonać pięciokrotnie tam i z powrotem. Szczególną uwagę należy zwrócić na kciuki, przestrzenie międzypalcowe i wały okołopaznokciowe.

6.2.2 Technika mycia i dezynfekcji rąk wg Ayliffe:

1 Pocieranie wewnętrznych części dłoni

2 Pocieranie wewnętrzną częścią prawej dłoni o grzbietową część lewej dłoni, a następnie w zmienionej kolejności

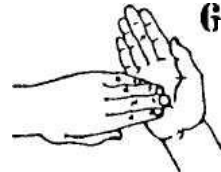
3 Pocieranie wewnętrznych części dłoni z przeplecionymi palcami, aż do zagłębienia między palcami

4 Pocieranie górnych części palców prawej dłoni o wewnętrzną część lewej dłoni z palcami złączonymi, a następnie odwrotnie

5 Obrotowe pocieranie kciuka prawej dłoni o wewnętrzną część zaciśniętej na niej lewej dłoni, a następnie odwrotnie

6 Obrotowe pocieranie wewnętrznej części prawej dłoni złączonymi palcami lewej dłoni, a następnie odwrotnie

6.3 BŁĘDY POPEŁNIANE W ZAKRESIE HIGIENY RĄK

- Praca w biżuterii (pierścionki, zegarki, bransoletki) oraz w tipsach
- Zbyt rzadkie mycie rąk w odniesieniu do potrzeb oraz zbyt krótki czas mycia i dezynfekcji
- Niedokładne mycie i niedokładne osuszenie rąk przed dezynfekcją
- Niedokładna dezynfekcja, zbyt mała ilość preparatu
- Praca przy pacjencie mimo obecności zmian chorobowych skóry rąk.

6.4 MONITOROWANIE

Procedura mycia i dezynfekcji rąk jest okresowo monitorowana (2 x w roku) poprzez kontrolę mikrobiologiczną rąk, obserwację bezpośrednią i ocenę zużycia mydła i środka dezynfekcyjnego do rąk na 1000 osobodni w litrach. Wyniki z monitorowania przekazywane są ZKZS, KKZS a następnie KKO.

Kontrola mikrobiologiczna rąk polega na niezapowiedzianym pobieraniu wymazów z rąk po wcześniejszym wykonaniu procedury mycia i dezynfekcji rąk. Wymazy są pobierane okresowo 2 x w roku od personelu medycznego w wybranych medycznych KO. Wymazy pobierane są przez pracownika Laboratorium Mikrobiologicznego i członka ZKZS. Wyniki z wymazów przekazywane są do NEp i KKO. Dokumentacja z wymazów pozostaje u NEp.

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO KZ		NR - KZ1 - 2012
	HIGIENICZNE MYCIE I DEZYNFEKCJA RĄK		
	Obowiązuje : WSZYSTKIE KO SZPITALA		DATA 01.10.2018

Obserwację bezpośrednią przeprowadza NEp 2 x w roku. Polega ona na bezpośredniej obserwacji pracownika medycznego z wykonywanych prawidłowo czynności mycia i dezynfekcji rąk. Obserwację dokumentuje w formie papierowej, która pozostaje w dokumentacji NEp.

Ocenę zużycia mydła i środka dezynfekcyjnego do rąk na 1000 osobodni w litrach dokonuje zbiorczo NEp 2 x w roku a Pielęgniarki Oddziałowe/Koordynujące 1 x w miesiącu. Dane do obliczenia otrzymują od firmy sprzątającej i z statystyki. Dokumentacja pozostaje u NEp i u Pielęgniarek Oddziałowych/Koordynujących.

7. DOKUMENTY ZWIĄZANE - „Wytyczne WHO dotyczące higieny rąk w opiece zdrowotnej – podsumowanie” World Health Organization 2009, Plakat 5 Momentów Higieny rąk.

8. ZAŁĄCZNIKI Brak

9. SPIS TREŚCI, KARTA ZMIAN, ZATWIERDZENIA

1. CEL.....	1
2. PRZEDMIOT	1
3. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA.....	1
4. TERMINOLOGIA I SKRÓTY	1
5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ	1
6. OPIS PROCESU	1-5
7. DOKUMENTY ZWIĄZANE.....	5
8. ZAŁĄCZNIKI.....	5
9. SPIS TREŚCI, KARTA ZMIAN, ZATWIERDZENIA.....	5

Karta zmian

Nr zmiany	Zmiany		Opis zmiany	Data zmiany	Podpis autora zmiany
	Punktu Podpunktu rozdziału	Akapitu lub fragmentu tekstu ze strony nr			
1	Całość	Całość	Aktualizacja procedury	01.04.2014	Beata Mros-Jaszewska
2	6.4	3	Monitorowanie	01.04.2014	B. Matuszek
3	Całość	Całość	Aktualizacja – wydanie 4	01.10.2018	B. Matuszek B. Mros-Jaszewska

Zatwierdzenia

Zespół	Imię i nazwisko KO	Data	Podpis
Opracowała	NEp Beata Mros-Jaszewska	01.10.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
Opracowała	NEp Barbara Matuszek	01.10.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
Sprawdziła	ZKZS Dorota Lelowicz	01.10.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
Sprawdził	PZJ Grzegorz Bula	01.10.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>
Zatwierdziła	DM Elżbieta Wielgos-Karpińska	01.10.2018	<i>Podpis nieczytelny</i>